

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Даниела Димитрова Тодорова
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков”
Научна специалност „Икономика и управление на транспорта”

Относно: конкурс за професор по професионално направление 3.8.
Икономика, научна специалност *Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Управленско счетоводство)* в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Счетоводство и анализ“ към факултет „Финансово-счетоводен факултет“ на УНСС съгласно Решение на АС №6/13.12.2023г., обнародван в ДВ, бр. 4 от 12.01.2024г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 624/11.03.2024г. на Зам. ректора на УНСС.

2. Информация за кандидата в конкурса

В конкурса за заемане на академична длъжност „професор” в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Управленско счетоводство) е допуснат до участие единствен кандидат – доц. д-р Теодора Йорданова Рупска, преподавател на основен трудов договор към катедра „Счетоводство и анализ”, УНСС.

Теодора Йорданова Рупска е придобила своето висше образование през 1991г. във Висш икономически институт „Карл Маркс“, специалност „Счетоводство и контрол“. Завършила е също специалностите “Теория и практика на специализирания превод - английски език” през 1993 г. в УНСС, Свободен факултет и през 1994 г. специалност “Педагогика” в УНСС, Център за следдипломна квалификация.

От 1995г. до 2001 Теодора Рупска работи като асистент и старши асистент във ВВТУ “Тодор Каблешков” гр. София, катедра “Икономика и счетоводство в транспорта”. От 2001 до момента тя заема последователно длъжностите асистент, главен асистент, доцент в УНСС в катедра “Счетоводство и анализ”.

През 2009г. защитава успешно дисертационен труд на тема „Теоретически и методологически проблеми на счетоводното интерпретиране на краткотрайните биологични активи“ и придобива образователна и научна степен „Доктор“.

През 2004 г. Теодора Рупска е провела едномесечна специализация във

Федерална Република Германия по въпроси за практическото обучение в областта на счетоводството.

През годините доц. д-р Теодора Рупска е работила като хоноруван преподавател в различни висши училища, учебни центрове, дружества.

Доц. д-р Теодора Рупска е член на:

- факултетния съвет на Финансово-счетоводния факултет на УНСС мандат от 2016 до 2019 г. и с мандат от 2023 до 2027 г.
 - Председател Общото събрание на Финансово-счетоводния факултет
- КНСБ
- Съюза на европейските счетоводители.

Всички тези факти говорят за високите компетенции, които доц. д-р Теодора Йорданова Рупска притежава.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Кандидатът доц. д-р Теодора Йорданова Рупска е покрила количествените изисквания на УНСС за заемане на длъжността „професор“. Видно от Картата за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС кандидатът е постигнала 1 722 точки при минимално изискуеми 1 070 точки.

Съгласно извлечение от Протокол № 7 от 03.11.2023 г. Съветът по хабилитация на УНСС е приел, че кандидатът отговаря и на количествените и на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС.

Съгласно нормативните изисквания на Закона за развитие на академичния състав на Р. България, Правилника на неговото прилагане, както и качествените и количествените изисквания за заемане на академични длъжности в УНСС, документацията представена от доц. д-р Теодора Йорданова Рупска, отговаря напълно по вид и съдържание.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Кандидатът доц. д-р Теодора Йорданова Рупска има преподавателски стаж над 22 години.

От представената справка за учебната дейност за последните шест учебни години е видно, че доц. д-р Теодора Йорданова Рупска ежегодно е изпълнявала изискванията за учебна натовареност. Разработила е учебни програми по „Управленско счетоводство“ за различни специалности в УНСС. Водила е лекционни курсове и семинарни упражнения основно по дисциплините „Управленско счетоводство“, „Финансов и бизнес анализ“.

Доц. д-р Теодора Йорданова Рупска е научен ръководител на двама докторанти, които са защитили успешно образователната и научна степен „доктор“.

Преподавателската дейност на кандидата ми дава основание да я определя като изключително подготвен преподавател, който пълноценно може да изпълнява преподавателската дейност, свързана с академичната длъжност „професор“, за която

кандидатства. Доц. д-р Теодора Йорданова Рупска притежава високата компетентност и професионализъм. Активно използва съвременни методи в обучението и оценяването на обучаемите. Активно работи със студенти и докторанти. Тя е уважаван учен и преподавател от студенти, колеги и специалисти.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

Представените за участие в конкурса трудове са общо 32 публикации, структурирани, както следва:

- 3 учебника, в съавторство,
- 8 монографии,
- 1 научни публикация, реферирана в Scopus.
- 20 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове, като една от тях е в реферирана в Scopus.
- над 80 цитирания на научните публикации.

Публикациите на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска в конкурса за професор са в областта на управленското счетоводство, икономическия и финансов анализ и др. По мое мнение публикациите на доц. д-р Теодора Рупска са на високо научно равнище, основават се на задълбочени анализи на широк кръг от литературни източници на няколко езика, изследват значими недостатъчно разработени управленски и икономически проблеми на управленското счетоводство, както и предлагат решения на тези проблеми.

Представените научни трудове изцяло отговарят на научната специалност на конкурса – Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Управленско счетоводство). Научната продукция на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска развива широко обхватна, целенасочена с практически изход научно-изследователска и научно-приложна дейност в областта на управленското счетоводство. Изследванията имат подчертано методическо и приложно значение и са изключително полезни, както за обучаемите от една страна, така и за практическото им приложение в управленското счетоводство.

Доц. д-р Теодора Йорданова Рупска развива сериозна научно-изследователска и експертна дейност, като участва в 9 научно-изследователски и практико-приложни проекти, като на един от тях е ръководител.

5.1. Основните направления в изследователската дейност.

Основните области на изследване и анализиране на проблемите от кандидата в конкурса са, както следва:

1. Управленско счетоводство;
2. Финансова отчетност
3. Финансово-счетоводни аспекти на дейността на фирмите;
4. Финансов и бизнес анализ; и др.

В по-голямата част от публикациите акцентът е поставен на изследвания, свързани с управленското счетоводство. Използвани са различни методи на изследване, чрез които се получава широкообхватен анализ на изследвания проблем – съпоставени са икономическите процеси, отношения и институции, и функциониращите в техния контекст стратегии и политики.

Представените трудове отразяват актуални и значими проблеми в управленското счетоводство.

5.2. Научни и/или научно-приложни резултати.

Представените публикации са насочени към анализ и оценка на предприятия с диверсификация на функционалните дейности и предприятия, имащи свои сегменти в различни географски райони. Изследвана е същността на специфичните показатели за анализ, приложими в контекста на теорията на ограниченията и е разработен управленски счетоводен модел на базата на движението на паричните потоци, въз основа на съществуващото в българските предприятия задължително финансово отчитане, при спазване на принципа за текущо начисляване. Разработени са и се предлагат подходящи термини за обозначаване на специфичните показатели за анализ, приложими в контекста на теорията на ограниченията на български език, в съответствие със съществуващата българска счетоводна терминология, с благозвучно звучене и съобразени със съвременното развитие на езика. След определяне на същността на разходите, направени във връзка с околната среда от предприятията, е направена тяхната систематизация и са очертани основните насоки за счетоводно им отразяване от гледна точка на финансовото и управленското счетоводство. Очертани са основните информационни потребности на управлението на предприятието за клиентите и доставчиците и е разработен информационен модел с финансови и нефинансови критерии за оценка по отделно на клиентите и доставчиците. Разработени са управленски счетоводни модели за систематизиране и разпределяне на разходите в различни предприятия с различен предмет на дейност.

Изследователската работа на доц. д-р Теодора Рупска е в пряка връзка с преподавателската ѝ дейност.

Запознаването ми с представените публикации ми дават основание да заявя, че научните постижения на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска обогатяват и развиват съществуващите знания.

Представени са оригинални научноизследователски трудове, които тематично, по научно равнище и качество съответстват на наименованието на конкурса. Научната продукция е с подчертан научен, учебно-методически, приложен и изследователски характер. Тя е актуална, разработена е на високо академично и научно равнище.

Структурата на научните публикации показва добрата концентрация на кандидата върху научно-изследователската работа, както и умението му да съчетава успешно изследователската и научно-приложната дейност.

Не е забелязано плагиатство в научната продукция.

Анализът на продукцията на кандидата показва, че тя умело успява да съчетае ролята на изследовател и педагог в процеса на създаването и популяризирането на знанието, свързано с актуални проблеми на управленското счетоводство в съвременните условия.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

По мое мнение публикациите на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска са на високо научно равнище, основават се на задълбочени анализи на широк кръг от литературни източници на няколко езика, изследват значими недостатъчно разработени изследвания свързани с проблемите в управленското счетоводство. Същевременно в разработките са предлагат решения на редица проблеми.

В трудовете на доц. д-р Теодора Рупска могат да бъдат открити редица научни и научно-приложни приноси, които са плод на нейната научно-изследователска работа.

Представените приноси в структуриран вид ми дават основание да преценя, че доц. д-р Теодора Йорданова Рупска е изграден учен и преподавател, който притежава необходимото научно ниво за заемане на академичната длъжност „професор”.

Запознаването ми с представените публикации ми дават основание да заявя, че научните постижения на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска обогатяват съществуващите знания и имат приложимост в науката и практиката. Получените научни и научно-приложни резултати и достижения са публикувани и показани във връзка с представената конкурсна документация. Постигнатите изследователски, учебни и приложни резултати на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска имат съществен принос в развитието на науката.

7. Критични бележки и препоръки

Познавам доц. д-р Теодора Йорданова Рупска от години и имам отлични впечатления от нейната работа като експерт, преподавател и изследовател в областта на икономиката и счетоводството. Личните ми впечатления са, че тя се отличава с подчертана деловитост, висока компетентност, етичност и чувство за отговорност при изпълнение на служебните ангажименти.

Нямам съществени критични забележки към доц. д-р Теодора Йорданова Рупска по отношение на продукцията ѝ, представена в конкурса за професор.

Предвид достигнатия опит в преподаването и завоювания авторитет препоръчвам на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска да продължи и увеличи дейността си като преподавател, поддържане на изследователската дейност и участието в проекти.

8. Заключение

Запознаването ми с документите и публикациите на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска за участие в конкурса ми дават основание да направя следните изводи и оценки:

Първо. Кандидатът доц. д-р Теодора Йорданова Рупска участва в конкурса за “професор” с достатъчно по обем и качество продукция, която съответства на тематиката на конкурса.

Второ. Кандидатът доц. д-р Теодора Йорданова Рупска удовлетворява изцяло задължителните изисквания за заемане на академичната длъжност “професор”. Научната ѝ продукция е актуална, разработена е на високо научно равнище. От продукцията на кандидата в конкурса за доцент е видно, че тя е изграден учен с последователна професионална биография.

Трето. Представени са оригинални научноизследователски трудове, които тематично, по научно равнище и качество съответстват на наименованието на конкурса. Научната продукция е с подчертан научен, учебно-методически и изследователски характер.

Четвърто. Налице са достатъчно научни, научно приложни и приложни приноси, което показва, че доц. д-р Теодора Йорданова Рупска притежава качества на задълбочен учен и изследовател.

Пето. Резултатите на съществена част от работата на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска са внедрени в учебната дейност на УНСС.

Кандидатът в конкурса отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и количествените и качествени изисквания за заемане на академичната длъжност „професор” в УНСС.

Постигнатите изследователски, учебни и приложни резултати, актуалността, обема и качеството на публикациите, научното равнище, преподавателската практика високите професионални и делови качества ми дават основание с убеденост да гласувам **положително** да бъде присъдена академичната длъжност **„професор” на доц. д-р Теодора Йорданова Рупска в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки”, в професионално направление 3.8. „Икономика”, научна специалност *Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Управленско счетоводство)*.**

София, 18.04.2024г.

Изготвил становището:
(проф. д-р Даниела Тодорова)

OPINION

**By: Prof. Daniela Dimitrova Todorova, PhD
'Todor Kableshkov' University of Transport
Scientific Specialty "Economics and Transport Management"**

**Subject: Competition for Professor in professional field 3.8. Economics,
Scientific Specialty Accounting reporting, control and analysis of business
activity (Management accounting) in UNWE.**

1. Competition information

The competition was announced for the needs of the Department Accounting and analysis at the Faculty Faculty of Finance and Accounting of UNWE according to Decision of the Academic Council №6/13.12.2023, promulgated in State Gazette, issue 4 /12.01.2024. I participate in the scientific jury of the competition according to Order № 624/11.03.2024. of the Vice Rector of UNWE.

2. Information about the candidate in the competition

In the competition for the occupation of the academic position of "professor" in professional direction 3.8. Economics, scientific specialty Accounting reporting, control and analysis of business activity (Management accounting), only one candidate was allowed to participate - Associate Professor Teodora Yordanova Rupska, lecturer on the main employment contract at the Department of Accounting and Analysis, UNWE.

Teodora Yordanova Rupska obtained her higher education in 1991. at the "Karl Marx" Higher Institute of Economics, specialization "Accounting and Control". She also completed the "Theory and Practice of Specialized Translation - English" major in 1993 at UNWE, Free Faculty and in 1994 "Pedagogy" major at UNWE, Postgraduate Qualification Center.

Since 1995 until 2001 Teodora Rupska worked as an assistant and senior assistant at the Todor Kableshkov Higher school of transport, Sofia, Department of "Economics and Accounting in Transport". From 2001 to the present, she has successively held the positions of assistant, chief assistant, associate professor at UNWE in the Department of "Accounting and Analysis".

In 2009 successfully defended a dissertation on "Theoretical and methodological problems of the accounting interpretation of short-lived biological assets" and acquired the educational and scientific degree "Doctor".

In 2004, Teodora Rupska conducted a one-month specialization in the Federal Republic of Germany on matters of practical training in the field of accounting.

Over the years, Assoc. Prof. Dr. Teodora Rupska has worked as a part-time teacher in various higher schools, training centers, and companies.

Assoc. Prof. Dr. Teodora Rupska is a member of:

- the faculty council of the Faculty of Finance and Accounting of the UNWE for a term from 2016 to 2019 and with a term from 2023 to 2027.

- Chairman of the General Assembly of the Faculty of Finance and Accounting

- KNSB

- Union of European Accountants.

All these facts speak of the high competences that Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska possesses.

3. Fulfillment of the requirements for occupation of the academic position

The candidate, associate professor Dr. Teodora Yordanova Rupska, has met the quantitative requirements of the UNWE for holding the position of "professor". It can be seen from the Map for fulfilling the quantitative requirements for occupying the academic position "professor" at UNWE that the candidate has achieved 1,722 points with the minimum required 1,070 points.

According to an extract from Protocol No. 7 of 03.11.2023, the Habilitation Council of UNWE has accepted that the candidate meets both the quantitative and qualitative requirements for occupying the academic position of "professor" at UNWE.

In accordance with the normative requirements of the Law on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria, the Regulations for its Implementation, as well as the qualitative and quantitative requirements for occupying academic positions at UNWE, the documentation presented by Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska fully complies with the type and content.

4. Assessment of educational activity

The candidate, Assoc. Ph.D. Teodora Yordanova Rupska, has more than 22 years of teaching experience.

It is clear from the presented report on the academic activities for the last six academic years that Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska has fulfilled the requirements for academic workload every year. She has developed study programs in "Management Accounting" for various specialties at UNWE. She led lecture courses and seminars mainly in the disciplines of "Management Accounting", "Financial and Business Analysis".

Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska is the supervisor of two doctoral students who have successfully defended the educational and scientific degree "doctor".

The teaching activity of the candidate gives me reason to define her as an exceptionally prepared teacher who can fully perform the teaching activity related to the academic position of "professor" for which she is applying. Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska possesses high competence and professionalism. Actively uses modern methods in teaching and evaluating students. Actively works with students and doctoral

students. She is a respected scientist and teacher by students, colleagues and specialists.

5. General characteristics of the submitted scientific papers / publications

The works submitted for participation in the competition are a total of 32 publications, structured as follows:

- ✓ textbooks, co-authored,
- ✓ 8 monographs,
- ✓ 1 scientific publication referenced in Scopus.
- ✓ 20 articles and reports published in non-refereed scientific journals
- ✓ peer reviewed or published in edited collective volumes, one of which is in Scopus refereed.
- ✓ over 80 citations of scientific publications.

The publications of Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska in the competition for professor are in the field of management accounting, economic and financial analysis, etc. In my opinion, the publications of Assoc. Prof. Dr. Teodora Rupska are of a high scientific level, based on in-depth analyzes of a wide range of literary sources in several languages, explore significant underdeveloped management and economic problems of management accounting, as well as offer solutions to these problems.

The presented scientific works fully correspond to the scientific specialty of the competition - Accounting reporting, control and analysis of economic activity (Management accounting). The scientific output of Assoc. Prof. Teodora Yordanova Rupska, Ph.D., develops wide-ranging, purposeful, practical scientific-research and scientific-applied activity in the field of management accounting. The studies have a marked methodological and applied importance and are extremely useful, both for the students on the one hand, and for their practical application in management accounting.

Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska develops serious research and expert activity by participating in 9 research and practical-application projects, one of which she is the head of.

5.1. The main fields of research activity:

The main areas of research and problem analysis by the candidate in the competition are as follows:

1. Management accounting;
2. Financial reporting
3. Financial and accounting aspects of the companies' activities;
4. Financial and business analysis; and others.

In the majority of publications, the emphasis is on research related to management accounting. Different research methods were used, through which a wide-ranging analysis of the studied problem is obtained - the economic processes, relations and institutions, and the strategies and policies functioning in their context are compared.

The presented works reflect current and significant problems in management accounting.

5.2. Scientific and/or applied scientific results.

The presented publications are aimed at the analysis and evaluation of enterprises with diversification of functional activities and enterprises having their segments in different geographical areas. The nature of the specific indicators for analysis, applicable in the context of the theory of constraints, has been studied and a managerial accounting model has been developed based on the movement of cash flows, based on the mandatory financial reporting existing in Bulgarian enterprises, in compliance with the accrual principle. Appropriate terms have been developed and proposed to denote the specific analysis indicators applicable in the context of the theory of constraints in Bulgarian, in accordance with the existing Bulgarian accounting terminology, with a pleasant sound and in line with the modern development of the language. After determining the essence of the costs incurred in connection with the environment by the enterprises, their systematization was made and the main guidelines for their accounting reflection from the point of view of financial and management accounting were outlined. The main information needs of the enterprise's management for customers and suppliers have been outlined and an information model has been developed with financial and non-financial criteria for evaluating customers and suppliers separately. Management accounting models have been developed for the systematization and distribution of costs in different enterprises with different subjects of activity.

The research work of Assoc. Prof. Dr. Teodora Rupska is directly related to her teaching activity.

My acquaintance with the presented publications gives me reason to state that the scientific achievements of Teodora Yordanova Rupska, PhD, enrich and develop the existing knowledge.

Original scientific research works are presented, which thematically, in terms of scientific level and quality correspond to the name of the competition. Scientific production has a marked scientific, educational-methodological, applied and research character. It is up-to-date, developed at a high academic and scientific level.

The structure of the scientific publications shows the candidate's good concentration on scientific research work, as well as his ability to successfully combine research and scientific-applied activities.

No plagiarism was noticed in the scientific production.

The analysis of the candidate's output shows that she skillfully manages to combine the role of researcher and educator in the process of creating and popularizing knowledge related to current problems of management accounting in modern conditions.

6. Evaluation of scientific and scientifically-applied contributions

In my opinion, the publications of Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska are at a high scientific level, they are based on in-depth analyzes of a wide range of literary sources in several languages, they explore significant insufficiently developed research related to problems in management accounting. At the same time, the developments offer solutions to a

number of problems.

In the works of Assoc. Prof. Dr. Teodora Rupska, a number of scientific and scientific-applied contributions can be highlighted, which are the fruit of her research work.

The presented contributions in a structured form give me reason to judge that Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska is a well-rounded scientist and teacher who possesses the necessary scientific level to occupy the academic position of "professor".

My acquaintance with the presented publications gives me reason to state that the scientific achievements of Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska enrich the existing knowledge and have applicability in science and practice. The obtained scientific and scientific-applied results and achievements are published and displayed in connection with the submitted competition documentation. The achieved research, educational and applied results of Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska have a significant contribution to the development of science.

7. Critical notes and recommendations

I have known Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska for years and I have excellent impressions of her work as an expert, teacher and researcher in the field of economics and accounting. My personal impressions are that she is distinguished by her business-like nature, high competence, ethics and a sense of responsibility in the performance of official duties.

I have no significant critical remarks towards Assoc. Prof. Teodora Yordanova Rupska regarding her production presented in the competition for professorship.

Given the acquired experience in teaching and the acquired authority, I recommend Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska to continue and increase her activities as a teacher, maintaining research activities and participating in projects.

8. Conclusion

My familiarization with the documents and publications of Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska for participation in the competition give me the reason to make the following conclusions and assessments:

First. The candidate Assoc. Prof. Ph.D. Teodora Yordanova Rupska participated in the competition for "professor" with a production sufficient in volume and quality, which corresponds to the theme of the competition.

Second. The candidate, Assoc. Prof. Ph.D. Teodora Yordanova Rupska, fully satisfies the mandatory requirements for occupying the academic position of "professor". Its scientific output is up-to-date, developed at a high scientific level. From the output of the candidate in the competition for associate professor, it is clear that she is a built scientist with a consistent professional biography.

Third. Original scientific research works are presented, which thematically, in terms of scientific level and quality correspond to the name of the competition. The scientific production has a marked scientific, teaching-methodical and research character.

Fourth. There are enough scientific, scientifically applied and applied contributions,

which shows that Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska possesses the qualities of a thorough scientist and researcher.

Fifth. The results of a significant part of the work of Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska have been implemented in the educational activities of the UNWE.

The candidate in the competition fully meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its implementation, as well as the quantitative and qualitative requirements for occupying the academic position of "professor" at UNWE.

The achieved research, educational and applied results, the relevance, volume and quality of the publications, the scientific level, the teaching practice, the high professional and business qualities give me reason to vote with conviction to award the academic position of "professor" to Assoc. Prof. Dr. Teodora Yordanova Rupska in the field of higher education 3. "Social, economic and legal sciences", in a professional direction 3.8. "Economics", scientific specialty Accounting reporting, control and analysis of economic activity (Management accounting).

Sofia, 18.04.2024

Prepared the opinion:
(Prof. PhD Daniela Todorova)